

СТУДЕНТСКО

БРОЈ 19, ЈУЛИ 2021
ВЕБ ИЗДАНИЕ

**КОЈА БЕШЕ ЖЕНАТА КОЈА ГО
ИМЕНУВАШЕ ВИРУСОТ КОРОНА?**

**ДАЛИ ОНЛАЈН ПРЕДАВАЊАТА
СЕ ИДНИНАТА НА
ОБРАЗОВАНИЕТО?**

**МЛАДИТЕ ВО РАДОВИШ И
ВИНИЦА БАРААТ АНГАЖМАН ОД
ВЛАСТИТЕ ВО ВРЕМЕ НА КОВИД
КРИЗАТА**

**ПРОФ. Д-Р АНДОН МАЈХОШЕВ
ИЗДАДЕ НОВА КНИГА**

**ИАКО ИМА НАПРЕДОК,
ТРЕТМАНОТ СПРЕМА ЛГБТ
ЗАЕДНИЦАТА СЕУШТЕ Е НА
НЕЗАДОВОЛИТЕЛНО НИВО**

**КАДЕТИТЕ НА „УГД СТУДЕНТ“
ЈА ОСВОИЈА ШАМПИОНСКАТА
ТИТУЛА**

СТАНИ ДЕЛ ОД
УГД ТИМОТ

СОДРЖИНА:

4. КОЈА БЕШЕ ЖЕНАТА КОЈА ГО ИМЕНУВАШЕ ВИРУСОТ КОРОНА?
6. ERASMUS СТУДЕНТИ
10. ЕВРОПСКА УНИЈА И КОВИД КРИЗА
14. ЗОШТО ВАКЦИНИТЕ СЕ НАШАТА НАЈДОБРА ОПЦИЈА?
15. ВИРУСОТ КОРОНА НОСИ НЕОЧЕКУВАНА ИДНИНА
17. ДАЛИ ОНЛАЈН ПРЕДАВАЊАТА СЕ ИДНИНАТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО?
18. НАЈПОЗНАТИТЕ СВЕТСКИ МУЗИЧКИ ФЕСТИВАЛИ
20. ПРИКАЗНА ЗА УБИСТВОТО НА ЏОН КЕНЕДИ
22. THE QUEEN'S GAMBIT (ГАМБИТ) - НАЈДОБРАТА МИНИ-СЕРИЈА
25. BALKAN BOOSTER КОРОНА ГАЛЕРИЈА
26. МЛАДИТЕ ВО РАДОВИШ И ВИНИЦА БАРААТ АНГАЖМАН ОД ВЛАСТИТЕ ВО ВРЕМЕ НА КОВИД КРИЗАТА
28. ИАКО ИМА НАПРЕДОК, ТРЕТМАНОТ СПРЕМА ЛГБТ ЗАЕДНИЦАТА СЕУШТЕ Е НА НЕЗАДОВОЛИТЕЛНО НИВО
30. ПОТРЕБА НА СТАНДАРДНИОТ МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК
31. ПРОФ. Д-Р АНДОН МАЈХОШЕВ ИЗДАДЕ НОВА КНИГА
32. НАСТАНОКОТ НА КНИЖЕВНИОТ КЛУБ „КУЛА“
34. МУЗИКОТЕРАПИЈА СО ПРОФ. ДР. ТОМИСЛАВ ТАНЕВСКИ
38. СКОПСКИОТ АКВАДУКТ - ЗАБОРАВЕНИОТ СПОМЕНИК НА СКОПЈЕ
38. КАЊОНОТ МАТКА
39. КОВИД 19 И МЕДИУМИ
42. МАКЕДОНИЈА НА ЕВРОПСКО ПРВЕНСТВО
43. ФУДБАЛСКАТА ЛЕГЕНДА БЛАГОЈ ИСТАТОВ
44. КАДЕТИТЕ НА „УГД СТУДЕНТ“ ЈА ОСВОИЈА ШАМПИОНСКАТА ТИТУЛА
45. ДОДЕЛЕНИ НАГРАДИТЕ НА НАЈДОБРИТЕ НА УГД СПОРТСКИТЕ ЛИГИ 2021

ИМПРЕСУМ:

„Студентско ехо“

Студентско списание
Катедра по новинарство и односи со јавноста
Правен факултет – Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
Првиот број на списанието излезе во декември 2011 година
(основач на списанието е проф.др. Сузана Џамтоска – Здравковска со студентската генерација 2010-2011)

Главен и одговорен уредник:
проф. д-р Андон Мајхошев

Графички уредник и фотографија:
Александар Максимов

Списанието излегува три пати во текот на една студиска година и бесплатно се дистрибуира во сите наставни центри на Универзитетот. Целокупниот тираж е овозможен од Студентскиот парламент на Универзитетот и е бесплатен за сите читатели.

Контакт адреса:
studentskoeho@gmail.com
facebook.com/studentskoeho

Која беше жената која го именуваше вирусот корона?

Џун Алмеида, родена во 1930 година во Глазгов, Шкотска, е доказ дека професијата не познава пол и токму нејзините откритија ја направиле бесмртна.

Родовата и материјалната еднаквост се неопходни за реализација на човековите права и градење на функционален систем. Сепак, дискриминација од ваков вид постои во секој агол на светот.

Џун Алмеида била одлична студентка чиј сон бил да се запише на колеџ, но за жал потекнувала од сиромашно семејство. Нејзиниот татко работел како возач на автобус, па примањата во семејството биле прилично мали.

Затоа, на 16-годишна возраст таа одлучила да се избори за своите соништа и се откажала од формалното образование работејќи како лабораториски техничар во болница во Глазгов.

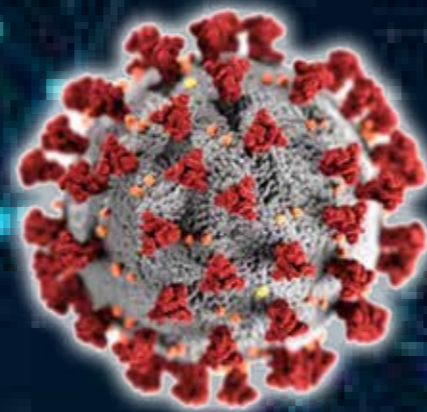
Таму помогнала со микроскопска анализа на крвта, а подоцна пронашла слична работа во Лондон, во болницата Свети Вартоломеј, каде го запознала сопругот Енрике Алмеида.

Нешто подоцна, наишла на слична работа во Канада, каде подоцна се преселила со сопругот. Таму таа развила нова техника на микроскопско набудување, но исто така објавила дела за вируси кои претходно биле невидливи. Нејзиниот придонес е очигледен и во Прирачникот за брза лабораториска дијагностика на вирусот, објавен во 1979 година од Светската здравствена организација. Техниката што ја користела Џун, иако едноставна, била револуционерна во областа на вирусологијата.

Лекарите може да користат електронски микроскопи за да дијагностицираат вирусни инфекции. На овој начин, Џун идентификувала многу вируси, вклучително и рubeола, која

Џун Алмеида

научниците ја проучувале со години, но таа прва успеала да ги види спецификите на овој вирус.

Поради своето искуство и резултатите, Џун била поканета да се врати во Лондон, како што и направила. Работела во болницата Сент Томас, каде во 1964 година ја контактирал д-р Дејвид Тајрел. Тимот на Дејвид успеал да открие вирус сличен на грип, кој го нарекле Б814, но било тешко да се обработат неговите податоци во лабораторија. По некое време, тие започнале да се сомневаат дека Б814 е целосно нов вирус.

Тука се појавува Џун на сцената, а Дејвид се надевал дека таа и нејзината нова техника ќе им помогнат да го идентификуваат вирусот. Тој немал големи очекувања затоа што таа имаше ограничен материјал за работа, но Џун го изненадила. Во својата книга „Студената војна: Борба против студот“, подоцна, тој пишува: „Немавме многу надеж, но вредеше да се обидеме“.

Не само што добила јасна слика за вирусот, туку се сетила и дека претходно се соочила со два слични вируси: еднаш кај пациент со бронхитис и еднаш кај глувци со пневмонија.

Таа порано пишувала трудови и за двете истражувања, но и двата труда биле одбиени затоа што рецензентите сметаа дека се работи за само неквалитетни фотографии од честички на вирусот на грип.

Со сите информации што ги добила, Џун била убедена дека станува збор за нова група на вируси. Кога стигнало времето да се именува оваа нова група на вируси, Џун и Дејвид, инспирирани од структурата на вирусот, решиле да го наречат корона. Овој латински збор значи круна и се однесува на обликот на вирусот.

COVID-19
CORONA VIRUS DISEASE 2019

Во 1985 година, Џун престанала да ја работи таа работа и станала инструктор по јога.

Интересен факт е дека таа исто така помогна да се добие првата висококвалитетна слика за вирусот ХИВ.

Таа почина во 2007 година на 77-годишна возраст, но нејзиното наследство долго се памети.

Хју Пенингтон, професор по бактериологија на Универзитетот во Абердин, кој ја опишал Џун како негов ментор, пишува дека таа е една од најистакнатите шкотски научници од нејзината генерација, но, за жал, во голема мера заборавена.

До ден денеска, научниците ги користат нејзините методи за идентификување на вирусот, а сегашната пандемија нè потсети само на нејзината неверојатна работа. Тоа е еден вид признание за Џун, но и за сите жени кои неуморно работат да го претворат овој свет во свет во кој сите се еднакви.

СТУДЕНТИ ОД ЗАВРШНАТА ГОДИНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ОД ОПШТА МЕДИЦИНА СЕ ВРАТИЈА СО ОДЛИЧНИ ВПЕЧАТОЦИ ОД УНИВЕРЗИТЕТИТЕ ВО ГРАЦ, ИСТАНБУЛ И СОФИЈА

Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип веќе неколку години успешно ја реализира Еразмус + програмата со Европските партнер Универзитети. Студентите при УГД имаат можност да бидат дел од оваа незаборавно искуство преку програмата за студентска мобилност.

Од разговорот со нив, добивме впечаток дека нивниот престој во Универзитетските клиничките центри е непроценливо искуство за нивниот понатамошен професионален развој. Во нивните изјави потенцираат дека се сретнале со примена

Програмата Еразмус + на Европската унија е прекрасна можност за студентите два семестри да поминат на други университети надвор од сопствената држава. Ваквата можност ја искористија шест студентки од Факултетот за медицински науки од студиската програма по Општа медицина, кои последниот XII семестар наменет за пракса го обавија на Универзитетите во Грац, Истанбул и Софија.

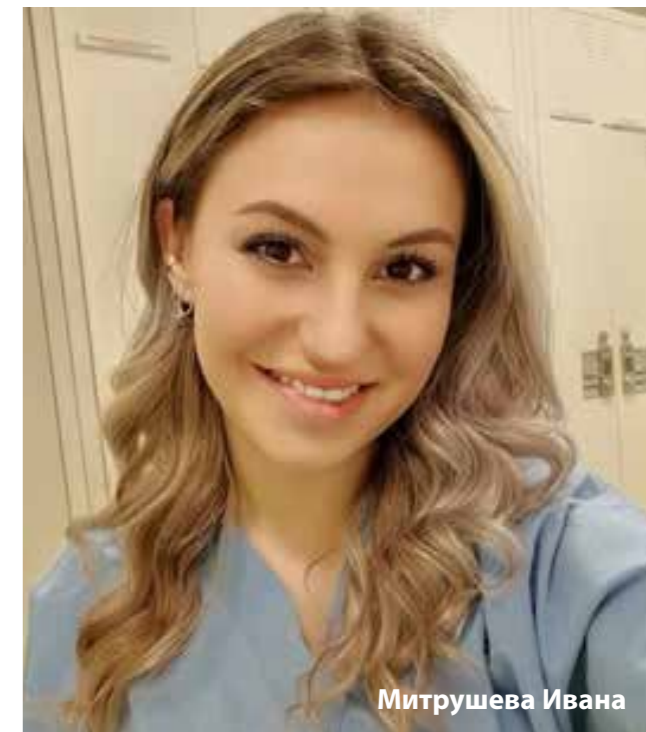
на најсофистицираните медицински методи за лечење на разни болести и дека медицинската опрема е последниот збор на науката, што е многу важен фактор за успешно дијагностицирање и лечење на пациентите.

Митрушева Ивана:

Моето второ Еразмус искуство беше во Acibadem Mehmet Ali Aydinlar University во Истанбул. Практиката за нас како идни доктори е од големо значење, а јас ја имав можноста да учам од едни од најдобрите доктори. Беше една убава прилика за стекнување на нови знаења и вештини, како од докторите за медицината, така и надвор од предавањата за животот.

Сара Симиткова:

Митрушева Ивана

Сара Симиткова:

Од Одлуката за Еразмус размена тогаш, стана еден од најубавите спомени денес. Поминав еден семестар во Романија и еден во Турција и создадов своја авантура која ми овозможи да научам многу повеќе за медицината и за животот. Еразмус пријателствата се уникатни, а придобивките од програмата неограничени. Иако можеби сте тажни кога сè ќе заврши, ќе сфатите колку сте среќни што сте ја имале оваа можност.

Вероника Ефремова: Еразмус+ искуството за мене како студент на бта година Општа медицина беше од преголемо значење. Стекнувањето на дополнително знаење и искуство во областа на Гинекологија, Неврологија, Педијатрија и Радиологија за мене е од огромна корист. Заминав за Софија, Бугарија како студент-практикант во рок од четири месеци каде што во рок од тој период успеав да се надоградам во професионален план, но и пред се како личност. На секој студент топло му препорачувам барем едно Еразмус+ патување!

Мила Мајхошева престојуваше на Медицинскиот универзитет во Грац, Австрија. Таа со импресии истакнува дека нејзиниот престој во Грац ќе го памети само по убави нешта, пред се по успешно спроведената пракса од која многу научила.

“Работев самостојно под менторство на доктори од клиниката кои несебично ни го пренесуваа нивното знаење. Medizinische Universität Graz во кој престојував е рангиран високо според Шангајската листа и од него произлегле тројца Нобеловци за медицина. Покрај убавите услови за пракса имав можност да го усовршам и германскиот јазик. Градот ми остави прекрасен впечаток. И покрај услови на пандемија, имав можност да прошетам и посетам неколку туристички места како Виена и Халштат”, ни изјави Мила Мајхошева.

Мила Мајхошева

Моника Спасова:

Да се биде Еразмус во Истанбул е искуство исполнето со богата култура, знаменитости но и многу забава. Како дел од Istanbul University имав шанса да го надополнам своето знаење, во крајниот семестар на студиите. Да се биде дел од Еразмус програмата е најдобрата одлука која што може да се направи.

Моника Спасова

Мими Ангелова:

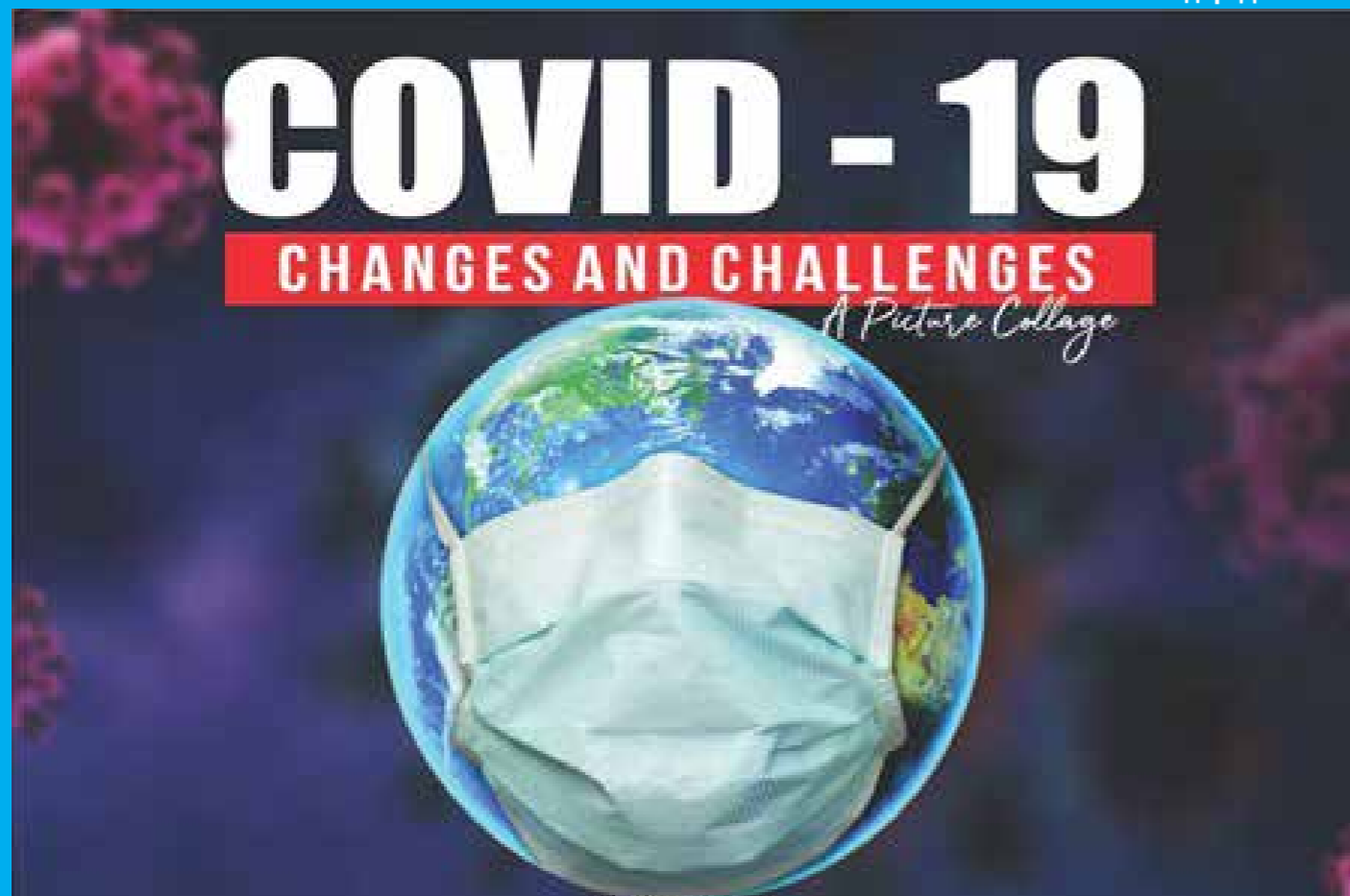
Како студент на Општа медицина од шеста година, во време на непредвидлива пандемија, јас како иден лекар сум среќна што имав можност да ја искористам оваа шанса и да станам дел од Еразмус семејството. Моето искуство се одвиваше на спојот помеѓу Европа и Азија, во прекрасниот Истанбул. Милионски град со богата култура и историја во кој секој ден можете да посетите нешто ново и никогаш да не ви биде здодевно. Четирите месеци поминати во Istanbul University Hospital ми дадоа можност да ги збогатим моите знаења и практични вештини од областа на кардиохирургија, неврохирургија, гинекологија и акушерство, неврологија и психијатрија. Покрај едукацијата која беше на највисоко ниво, стекнав пријатели од различни делови на светот со кои слободното време секогаш беше максимално искористено. Колку и да се пишува за ова искуство ќе биде малку бидејќи ова дефинитивно е нешто што секој студент треба сам да го доживее. Благодарна сум на мојот Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип што ми ја овозможи оваа размена и препорачувам на сите студенти да ја искористат оваа програма која дефинитивно ќе направи голема промена во нивните животи.

Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

Од оваа интересна и успешна приказна на шесте студентки од Факултетот за Медицински науки при УГД недвосмислено се наметнува констатацијата дека шансата што ја нуди програмата за мобилност на студентите Еразмус + не треба да се испушти. Тие еднодушно ги охрабруваат сите студенти од Универзитетот Гоце Делчев-Штип, да ја искористат можноста што ги нуди програмата за мобилност да аплицираат за престој на некој од Европските партнер универзитети на УГД. Така, студентите ќе можат да направат паралела и компарација за образовните системи, но и да се запознаат со културните и туристичките вредности на другите држави. Секако не изостана и нивната благодарност до Универзитетот “Гоце Делчев”-Штип што им овозможи престој на еден од Европските партнер универзитети за мобилност.

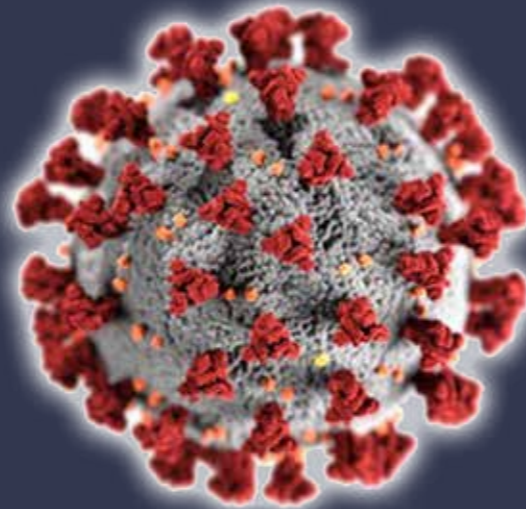

ЕВРОПСКА УНИЈА И КОВИД КРИЗА ПАНДЕМИЈА COVID 19

Досега во историјата на човештвото ништо не убило толку многу луѓе како вирусите, бактериите и паразитите кои што предизвикуваат болест. Историјата на медицината забележала многу епидемии, кои што со зголемување на бројот на населението преминале во пандемии.

Пандемијата на корона вирусот е предизвикана од страна на тежок респираторен синдром - корона вирус / covid 19 /. Прв пат е идентификуван во декември 2019 година во Вухан / Кина /.

Светската здравствена организација /сзо/ прогласи епидемија во јануари 2020 година и пандемија во март 2020 година.

Превентивни мерки од covid-19 се :

- Социјално дистанцирање
- Носење заштитни маски на јавни места
- Одржување на хигиена, правилно миене на раце и дезинфекција
- Вакцинација и имунизација

Пандемијата резултира со :

- Глобално социјално и економско нарушување
- Глобална рецесија
- Депресија и анксиозност кај населението
- Одложување или откажување на настани од различен карактер
- Нарушување на земјоделството и недостиг на храна
- Деломно или целосно затварање на образовни институции
- Зголемување на невработеноста
- Дезинформации
- Инциденти на ксенофобија
- Дискриминација кон кинескиот народ, затоа што потекнуваат од област со висок степен на инфекција.

Прилагодување на европска унија во услови на пандемија

Како одговор на ковид кризата, генералниот секретаријат на советот на еу воведо бројни промени во методите на работа и внатрешното управување. Бројот на присутни лица во просториите на советот е значително намален, а се спроведуваат и мерки за хигиена и дезинфекција. Бројот на физички состаноци е намален,

со приоритет на најважните. За програмата на состаноците одлучуваат ротирачкото претседателство и европската служба за надворешни работи, во консултација со генералниот секретаријат на советот. Физички состаноци се неопходни. Видео конференциите не се состаноци, но се само корисни за подготовка на одлуките кои што треба советот на еу да ги

донесе.

Корона кризата ја зацврстува позицијата на еу. Кога започна кризата со covid 19, беше кажано дека европската унија не е на висина на задачата. Но, земјите на европска унија и нивните заеднички институции брзо го сфатија ризикот од распаѓање на унијата и почнаа да работат на нејзино зајакнување.

На видео конференција организирана од страна на франција на 04.07.2020 година било констатирано дека ковид кризата овозможува европската унија да ги добие карактеристиките на федерална држава, која што успешно треба да го зајакне здравствениот систем, а истовремено

да се справи со безбедноста, солидарноста, како и со снабдувањето со храна, вода и лекови. Претседателот на европската комисија, урсула фон дер лајен, во пораката од таа видео конференција рекла дека европа ќе излезе од ковид кризата пообединета од колку што била порано.

Според банкарот гиродол, европската комисија освен заеми треба да одобрува и директен трансфер на пари и дека ковид кризата е време за превземање на вистински потези на европската унија.

Тоа го потврдиле со планот за закрепнување од 750 милијарди евра, кој што треба да биде одобрен од шефовите на држави и влади на еу, што секако укажува на почеток на создавање на една федерална европа. Тоа значи нов здив, нов почеток, ново европско единство.

Превземени економски мерки од страна на еу

- Зајакнување на економската улога на еу
- Усвоена е политика за поддршка на буџетот на еу

- Централните банки да ја одржуваат економијата со инјектирање на ликвидност и одржување на каматни стапки

- Програма за зачувување на работни места
- Обезбедување на ликвидност на компаниите

Вакцинација и имунизација
Европската комисија ја одобри вакцината против covid 19. Европската унија даде зелено светло за вакцината на бајонтек и фајзер, веднаш по препораките на европската агенција за лекови. Европската унија заеднички нарачала вакцини. Експертите сметаат дека користа од вакцините ги надминува ризиците, но и дека секојдневно ќе се прати процесот на вакцинација.

Според европската унија, вакцинацијата и имунизацијата на западен балкан се исто така важни за земјите од еу, поради тесните врски што постојат меѓу земјите.

Експертите во брисел сметаат дека европска унија не може да биде безбедна територија доколку вакцинацијата не се спроведе скоро истовремено во регионот.

Многу важна е и логистиката за примање и чување на вакцините, бидејќи треба да се транспортираат и чуваат на температура од -70 степени целзиусови.

Вакцинирањето на населението треба да биде според препораките на светската здравствена организација.

ЗОШТО

вакцините се нашата најдобра опција?

Пандемијата со covid-19 направи светот да запре за кратко и да продолжи да стои во место еве веќе повеќе од една година. Она што сите мислевме ќе помине и ќе го надминеме за само неколку недели, што требаше да биде кратка приказна, стана една сага што сеуште се трудиме да ја завршиме.

Ако зборуваме за решение кога станува збор за крај на пандемијата, наша најдобра опција е вакцината. Во суштина вакцините му помагаат на нашиот организам да формира антитела кои подоцна би се бореле со вирусот доколку дојдеме во контакт со истиот. Според она што го знаеме досега, вакцините против covid-19 можат комплетно да спречат една личност да се зарази со вирусот но, дури и ако се зарази докажано е дека ќе има многу полесна клиничка слика односно ќе може да се лекува дома без потреба од хоспитализација.

Од друга страна, ако ја гледаме големата слика, вакцините се единственото нешто што може конечно да стави крај на пандемијата и да го врати назад нормалниот тек на животите на сите нас. Вакцините се единствениот начин студентите повторно да се вратат во предавалните, а учениците во училишните клупи како и повторно да започне да функционира и напредува економијата како порано.

Ова не е прв пат светот да се соочува со заразна болест, но никогаш ситуацијата не ескалирала до вакви размери. И секогаш решението било само едно. Вакцина. Само замислете колку голем број на

болести денес практично не постојат или постојат во мал број на изолирани случаи благодарение на вакцините кои сите ние ги примаме уште од најрана возраст. Нема причина зошто би било поразлично со вакцините за covid-19. Но, (секогаш постои но) вакцинацијата е едноставен процес само теоретски.

Во пракса може да се каже дека е екстремно комплициран процес. Зошто? Конкретно со вакцините за covid имаме ситуација во која само мал број на фармацевтски компании произведуваат вакцини кои треба да го снабдат целиот свет. И ова оди многу бавно. Од друга страна немаме еднаква распределба на вакцините насекаде во светот. И на крај, дури и кога би имало доволно вакцини за сите, не сите би се вакцинирале затоа што по прво веруваат во теории на заговор што се шират на фејсбук отколку во медицината.

Останува само да чекаме и да се надеваме што побрзо да се имунизира светот како би го победиле невидливиот непријател.

ВИРУСОТ КОРОНА НОСИ НЕОЧЕКУВАНА ИДНИНА

Секој е во огромно очекување кога ќе престане инвазијата на невидливиот непријател - вирусот корона. Добрата вест со која сите би биле задоволни би било дека сè е готово и дека се враќаме во нормален живот. Но, што ни носи иднината по вирусот?

Ние имаме различни вакцини и нови одобрени лекови базирани на податоци на милиони пациенти. Ние имаме нови протоколи за јавно и здравство за тоа како да спречиме нова катастрофа од вакви размери. Тоа е сигурно. Сепак, она што е исто така сигурно е дека животот во кој се враќаме ќе биде значително различен од животот што го имавме пред избувнувањето на пандемијата. Зголемен фокус на здравствениот систем

Скоро сите болници се полни, што трагично ги загрози здравствените системи ширум светот. Благодарейќи на добро развиениот здравствен систем Германија успеа да се справи со пандемијата со релативно ниска стапка на смртност. Во спротивно, неефикасните здравствени системи не би биле во можност да се справат со епидемијата.

Имунитетен пасош како нов документ за патување

Ако имате потврда дека сте имуни на вирусот, добивате пропусница за да ја продолжите вашата дневна рутина, во спротивно ќе мора да останете во карантин. Владата на САД веќе го има тоа на ум и можно е да се приклучат и други земји. Во меѓувреме, постојат авиокомпанији кои планираат да направат брзи тестови на крвта за да утврдат дали можеме да патуваме. За сега, пасошот е имплементиран во

Данска, Белгија.

Употреба на вештачка интелигенција
Веќе е ставен акцент на потребата за поголема употреба на вештачка интелигенција во здравствената средина, но штетата од новиот вирусот корона дополнително ја нагласи потребата од оваа технологија. Тоа не би било решение, туку алатка што ќе ни помогне подобро да се подготвиме за следната криза во јавното здравство.

Сосема нови навики
Маски за лице, физичко дистанцирање и редовно миење на рацете од по најмалку 20 секунди по епидемијата. Ова би довело до подобра општа хигиена. Д-р Фаузи, директор на Националниот институт за алергија и инфективни болести во САД, дури верува дека воопшто не треба да практикуваме ракување.

Одржливи решенија

Сите моравме да експериментираме со дигитални решенија, било да се тоа виртуелни работни состаноци, дигитална едукација на студентите и виртуелни настани. Тие се покажаа не само како ефикасни, туку и како еколошки начини на работа во поврзан свет.

Намалување на довербата во

глобализираниот свет.

Во глобализираниот свет во пред-пандемијата, уживавме одредено ниво на доверба што главно ја сметавме за здраво за готово. Можевме да патуваме скоро без ограничувања, да запознаваме луѓе и да нарачуваме производи од различни делови на светот. Тоа се промени откако милијарди луѓе мораа да останат во затворено со недели. Нема да можеме да патуваме или да уживаме толку слободно. Ќе размислиме двапати пред да одиме некаде или да запознаеме некого. Пандемијата веќе ги влошува знаците на социјална вознемиреност и агорафобија. Враќањето на довербата трае време и овие трендови ќе се појават неколку месеци по укинувањето на работната блокада.

Ќе се вратиме на нашите животи и повторно ќе посетиме одлични места, тоа е сигурно. Но, тој живот ќе биде значително поинаков. Покрај тоа, достигнувањето до таа точка ќе зависи од нашите сегашни активности. Ние мора да ги почитуваме мерките на физичка дистанца и со тоа да ја намалиме можноста за повторно ширење на болеста. Само на тој начин би можеле да го доживееме постпандемскиот свет.

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

ПОВРЗАНИ НА СИТЕ СОЦИЈАЛНИ МРЕЖИ!

Симона Велкова

ОД МОЈ АГОЛ

ДАЛИ ОНЛАЈН ПРЕДАВАЊАТА СЕ ИДНИНАТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО?

Професорите низ целиот свет за време на пандемијата одржуваат часовина различните онлајн платформи за предавања и конференции. Крајот се очекува, а истовремено се поставува прашањето дали и до кој степен високото образование ќе се трансформира?

Сите можеме да се сложиме дека студентскиот живот во друг град воопшто не е евтин. Како резултат, многу експерти веруваат дека на многу студенти ќе им биде поудобно да следат предавања од дома во иднината. Универзитетите исто така сметаат дека оваа состојба е поволна затоа што овозможува намалување на големите трошоци. За професорите, исто така, трошоците се неизбежни.

Професорот Симон Маргинсон, директор за глобално високо образование, неодамна изјавил, како што пренесува Орадио, дека универзитетите низ Америка и Европа почнувајќи од есен ќе претендираат да преминат на системот за учење преку Интернет. За фактот дека станува збор за радикално отстапување од формалното образование, оваа опција неодамна се дискутираше како изводлива опција.

Тој исто така ја истакнува стресната ситуација и вознемиреноста што ја чувствуваа студентите кога беа принудени да ги напуштат универзитетите за време на пандемијата. Многумина останаа заглавени на граничните премини, аеродромите и железничките станици. Оваа ситуација, исто така, ги наведува идните студенти да размислат двапати за тоа каде сакаат да го продолжат своето образование. Како резултат на тоа, Маргинсон проценува дека ќе бидат потребни најмалку пет години за студентите да се вратат на степените пред пандемијата.

Професорот по уметничка фотографија на колеџот во Источна Каролина, Даниел Калико, во интервју за

„Орадио“ истакнал дека предностите на овој начин на образование се првенствено финансиски. Тој наведува дека одредени предмети бараат физичко присуство, па токму затоа, организирањето предавања преку Интернет во области како што е сликарството е комплицирано и го нема истиот ефект.

Тој исто така нагласува дека студирањето преку Интернет во Америка е достапно повеќе од десет години. Ова ги намалува трошоците на универзитетите, а професорите располагаат со повеќе слободно време, бидејќи нивните предавања не се исклучиво во зградата на универзитетот. Без разлика дали учениците се оштетени за време на онлајн-образованието, Калико верува дека зависи од предметот на предметот, како и од работните навики на учениците.

Со цел да се спречи загубата на академската година, факултетите на територијата на нашата држава исто така се префрлија од амфитеатрите на интернет платформите. По тој повод, учењето преку Интернет има свои предности, но не може да го замени традиционалниот однос меѓу професорите и студентите „лице в лице“.

Многумина професори се жалат дека поради таквата ситуација нивната способност за предавање е оштетена, додека пак студентите ваквата состојба ја користат максимално за да ги покажат своите ИТ знаења.

И покрај тоа, според многумина, наставата преку Интернет сè уште нема да стане стандард во нашата земја. Овој вид предавање ќе постои како опција, но традиционалното предавање ќе продолжи да биде столб на нашето високо образование. Придобивките и загубите од ваквиот начин на комуникација се очигледни, останува да видиме кои од нив ќе извојуваат победа врз образовниот систем.

НАЈПОЗНАТИТЕ СВЕТСКИ МУЗИЧКИ ФЕСТИВАЛИ

**PRIMAVERA
SOUND**

COACHELLA
COACHELLA VALLEY MUSIC AND ARTS FESTIVAL

Иако светот на музиката моментално е на пауза, музиката не умира и енергијата која што музиката ја креира никогаш нема да згасне. Милиони луѓе насекаде низ светот се во исчекување музичките фестивали повторно да станат редовни настани. Ниедна виртуелна музичка платформа не може да ја пополни празнината и да ја имитира вибрацијата што ја имаат музичките настани во живо, особено не вибрацијата што ја создаваат најпознатите светски музички фестивали.

Tomorrowland

Tomorrowland е Белгиски танц фестивал за електронска музика кој се одржува во градот Бум во Белгија. Прв пат овој концерт бил одржан во 2005та година. Оттогаш фестивалот се одржува редовно секоја година и на него настапуваат светски познати артисти кои креираат електронска музика.

Исто како и Коачела, Tomorrowland не се одржа во 2020та година. Што се однесува до одржување на концертот оваа година, засега фестивалот уште не е откажан и треба да се одржи последниот викенд од август ако заразата со вирусот се стави под контрола.

Primavera Sound

Primavera sound е фестивал што се одржува кон крајот на мај и почетокот на јуни во Барселона, Шпанија. Првиот фестивал бил одржан во 2001ва година, а подоцна бил преместен на нова локација со капацитет за поголем број на посетители. Се одржува секоја година.

Некаква првична форма на фестивалот постоела уште во 1990та година, и тогаш бројот на посетители изнесувал некаде околу 8000 луѓе. Со текот на времето популарноста на фестивалот почнува да расте, а со тоа и бројот на посетители. Само во 2009 година дури 170 артисти земале учество, а присуствувале повеќе од 80 000 луѓе.

Коачела (Coachella Valley Music and Arts Festival)

Коачела е можеби најпознатиот музички фестивал што постои. Секоја година бројни музички имиња настапуваат и енормен број на луѓе присуствуваат на овој неверојатен настан. Се одржува секоја година на истото место во Калифорнија, САД.

Заради ситуацијата со светската пандемија овој грандиозен настан кој се одржува во април секоја година, веќе две години по ред се откажува во исчекување за подобри времиња.

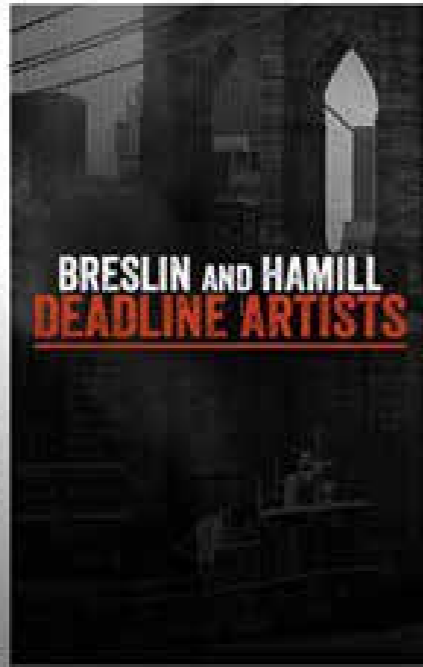
Првиот одржан Коачела концерт бил во 1999 година. Следувал концерт во 2001 година и секоја наредна после тоа. Учествуваат реномирани артисти од светската музичка сцена кои изведуваат рок, поп, инди, хип хоп и електронска музика, а во исто време се промовираат уметнички инсталации и скулптури.

Се верува дека се' започнало со концертот на Pearl Jam во 1993 година. Се јавила потреба да се организираат настани на поголема површина со капацитет за поголем број на луѓе и така се родила Коачела.

Exit

Exit е дефинитивно најпознатиот музички фестивал од овој регион на кој настапуваат светски познати имиња. Се одржува во Нови Сад, Србија секоја година иако минатата година беше откажан. Оваа година Exit фестивалот бележи 20 годишнина од постоење и се планира богата програма која вклучува настани на реномирани артисти како Нина Кравиц, Тајга, Пол ван Дајк итн. Иако пандемијата сеуште трае се планира вратите да бидат отворени за сите што добиле две дози вакцина (со оглед на фактот дека Србија брзо напредува со вакцинацијата). Исто така оние кои го прележале вирусот и имаат антитела ќе може да присуствуваат, додека сите останати ќе мораат да направат задолжителен PCR тест непосредно пред почетокот на фестивалот. Ова само дополнително покажува колку е голема моќта на вакцините и дека сме чекор поблиско до враќање во нормала.

Пишување за печатени медиуми - Џими Бреслин /новинар/ Приказна за убиството на Џон Кенеди

Џими Бреслин и Пит Хемил се легенди на американското новинарство од XX век, колеги и симпатични ривали. Пишувале за животот и за луѓето. тие ги удриле темелите на истражувачкото новинарство. улиците на Њујорк биле нивните очи и уши. Тие ја докажале моќта на поединецот зад машината за пишување, за заштита на интересите на пониската класа, борбата против расната дискриминација, сочувство кон пациентите болни од сида и слично. Нивната животна приказна е прикажана во документарниот филм – Бреслин

и Хамил. Тие биле уметнички уметници. Американскиот новинар, Бреслин е роден на 17.10.1928 година, а починал на 19.03.2017 година, во 88-та година од животот. Започнал да работи за long Ajlend Pres. По напуштање на колеџот, станал колумнист во NEWYORK HERALD TRIB-YN, NEWSDAY, the daily best. Најпозната му е колумната, статијата – човекот кој го ископа гробот на претседателот, а што е во врска со убиството на 35-тиот американски претседател Џон Кенеди.

Овој атентат е предмет на многу шпекулации, но ни една теорија до денес не е докажана. се смета дека убиството го извршил ли Харви Освалд, бивш американски моринец, а го поврзуваат со кубанската тајна служба. бил искусен снајперист и се образувал во советскиот сојуз. Атентатот е извршен на 22.11.1963 година во Тексас-Далас. Пукал три пати. Овој настан се пренесувал во живо преку телевизиски медиум. Оттогаш телевизијата го презема приматот над печатените медиуми.

Човекот кој го ископа гробот на претседателот Џон Кенеди /статија на Џими Бреслин/

Клифтон Полард е четириесет и две. Тој е тенок човек со мустаќи, кој е роден во Питсбург. работел во батаљонот 352. Бил оператор на опрема во одделение 10. Тој е еден од последните што му служел на 35-тиот американски претседател. Полард е вреден човек кој заработува 3,01 долар на час и рече дека е чест да се ископа гробот на претседателот. Копането на гробот на Џон Фицџералд Кенеди беше негова чест

Клифтон Полард беше сосема сигурен дека ќе работи во недела. Кога се разбуди во 9 часот претпадне, во неговиот трисобен стан на ул. Коркоран, тој ги облече кафено – зеленкастите работнички панталони пред да дојде во кујната да појадува. Неговата жена, хети, му направи омлет со сланина. додека Полард појадуваше, тој доби телефонски повик кој што го очекуваше. Му се јави мазо ковалчик, кој е надзорник на гробарите на гробиштата Арлингтон Нашионал, каде полард работи за живеачка. "поли, те молам, би можел ли да бидеш овде до 11 часот утрово?" копането на гробот на претседателот беше негова чест.

Вдовицата Кенеди и Роберт Кенеди се оддалечуваат од

ковчето на претседателот откако го запалуваат вечниот пламен. зимзелените гранки кои го покриваат подножјето на привремениот вечен пламен можат да се видат зад нив. Претседателската почесна гарда е напред и лево од вдовицата кенеди /25.11.1963 година / Џими Бреслин ја напишал оваа статија за ЊУ ЈОРК ХЕРОЛД ТРИБУН во ноември 1963 година. Џими Бреслин е добитник на пулицеровата награда во 1986 година.

Пулицерова награда е највисоко признание во Америка, во областа на новинарството, во печатените медиуми, литературни достигнувања и музички композиции. се доделуваат награди во 21

категија. Оваа награда е администрирана од Колумбија универзитетот во Њујорк.

Во 20-та категорија, победникот во новинарство, добива 10 000 долари и златен медал кој се доделува на весникот, а индивидуалниот победник се споменува при доделување на наградата.

Пулицеровата награда ја воспоставил Џозеф Пулицер /унгарско-американски новинар/. тој оставил парично наследство на универзитетот Колумбија по неговата смрт во 1911 година.

Првите Пулицерови награди биле доделени на 04.06.1917 година. А во денешно време се доделуваат во април секоја година.

РЕЦЕНЗИЈА:

The Queen's Gambit (Гамбит)

- најдобрата мини-серија

2020та година ќе ја паметиме по многу работи. Повеќе лоши одошто добри. Ама сепак, во сета таа магла имаше и по нешто позитивно, нешто што го крева духот и што те тера да не мислиш константно на негативното, барем на некое време.

Една таква свежина во студен октомври минатата година беше мини серијата "The Queen's Gambit" (Гамбит – начин на отварање во шахот) која успеа да ги заинтригира сите во рекордно време. Станува збор за девојче кое всушност е гениј и ненадминлива кога станува збор за партија шах, а интересен е и фактот дека после премиерата на серијата во октомври нагло се зголеми побарувачката на табли шах на светско ниво. (Зборувајте ми за влијание!) Серијата е всушност базирана на веќе постоечка книга од авторот Волтер Тевис објавена во 1983 година која го носи истото име. Дејството во серијата се одвива некаде во 60тите години и се врти околу животот на Бет Хармон, сираче кое ќе стане гениј во играње шах и ќе застане на врвот во светот на шахот истовремено борејќи се со зависноста од алкохол и дрога.

Главната улога и припаѓа на актерката Анја Тејлор-Џој која е родена во Америка но има аргентинско и британско потекло. Таа совршено ја одигрува улогата на Бет и дури добива златен глобус за најдобра актерка во категоријата минисерија/филм со што станува првата жена латиноамериканка која добила таква престижна награда. Во 2021 година Тејлор-Џој е именувана како една од 100те највлијателни личности во светот од страна на списанието "Time".

Она што го задржува вниманието на гледачите е одличниот наратив како и целокупната сценографија и начинот на кој се одвиваат дејствата. Обратно е големо внимание на деталите и за тоа зборува и фактот дека сите партии шах во серија се комплетно одиграни од почеток до крај. За ефектот да биде уште поголем креаторите на серијата одат до таму што се консултираат и со Гари Каспаров – светски шампион во шах – за начинот на кој што ќе бидат одиграни партиите. Серија што дефинитивно заслужува оценка 10/10.

ФАКУЛТЕТ ЗА ПРИРОДНИ И ТЕХНИЧКИ РАБОТИ

www.fptn.ugd.edu.mk

BALKAN BOOSTER КОРОНА ГАЛЕРИЈА

Deutsche welle / во превод германски бран / е медиумска куќа основана во 1953 година, со седиште во Келн, а во 2003 година се сели во Бон.

DW веќе пет сезони го реализира проектот Balkan booster / Балкански засилувач /, со цел да ги поврзе младите во регионот. Идејата е едноставна. Четиринаесет млади луѓе – новинари и студенти на медиумски студии и односи со јавноста од седум балкански земји, поделени во седум тимови се посетуваат меѓу себе и поминуваат по една недела во град во кој никогаш порано не биле или во земја за која имале најразлични предрасуди. Подготвените новинарски приказни, видео репортажи, текстови и фотографии од најразлични животни ситуации, редакцијата на DW, на српски, босански, хрватски, албански и македонски јазик ги објавува на социјалните мрежи.

Мотото на повикот за апликација на Balkan booster 2021 беше: „Ајде да покажеме решенија“! Јас го прифатив предизвикот и аплицирав. Повикот за апликација на Balkan booster 2021 го доживев како можност креативно да се изразам и да ги покажам моите квалитети од областа на новинарството, музиката, литературата и ликовната уметност.

Моментално секојдневниот и реалниот живот е исполнет со многу тажни и тешки ситуации, како кај нас така и во целиот свет, поради пандемијата Covid 19.

Но, животот има убавини исполнети со љубов, радост и среќа. Токму тие убавини треба да ги ставиме на пиедестал, да се надеваме на подобро утре и храбро да чекориме.

Ајде да покажеме решенија!
Јас го направив првиот чекор. Corona пандемијата ја заменив со Corona галерија.

Мојата соба ја претворив во мое царство, исполнето со ликови од цртани филмови, кои што сам ги нацртав и ги обоив со боите на вионожитото.

Уживајте во колоритноста на моето скромно уметничко дело!

МЛАДИТЕ ВО РАДОВИШ И ВИНИЦА БАРААТ АНГАЖМАН ОД ВЛАСТИТЕ ВО ВРЕМЕ НА КОВИД КРИЗАТА

Променети животи, дистанца, без дружење, состојби кои во ковид кризата можеби психолошки најмногу влијаат врз младите. Разговаравме со неколкумина млади луѓе во Радовиш. Речиси сите имаат потреба и енергија да се ангажираат волонтерски, да помогнат, квалитетно да го потрошат сопственото време.

Катерина Пејкова е вработена млада девојка, која отворено зборуваше како го поминала нејзиното време, што е различно сега за неа, како и што можат младите да направат во ваква ситуација.

„Целата оваапандемија за мене е како жолтите “опасно по живот” знаци што се поставени на трансформаторите за струја и како мала никогаш не ми беше јасно зошто е тоа така, што е толку опасно. Знаев дека не смеам да чепкам бидејќи се плашев. Исто е и сега, Никогаш ни на крај памет не би ми текнало дека би ми бил забранет физички допир, поздрав, блискост со пријатели, роднини, фамилија бидејќи навистина е опасно по живот. Сè се случи многу брзу. Како млада личност во обид да си изгради иднина за самата сега ми се случи удар кој не можам да го контролирам и да направам против напад. Ако сум и благодарна за едно нешто на пандемијата е тоа што ми дозволи да избегам од градскиот метеж и да поминувам време во природа. Често одев на планина, ридови, покрај реката, некогаш со друштво, понекогаш

сама. Кога почна се за нијанса да се смирува, кога ги ослободија мерките, си најдов работа и сега буквално моето секојдневие е дома-работа, работа-дома, со неколку дена исклучок каде што се дружам со моето друштво, вели Пејкова.

„ОПШТИНАТА ДА НЕ ИНВОЛВИРА ЗА ПОМОШ НА ПОСТАРИТЕ“

Што можат младите да направат, што изгубија? Според Пејкова недостига друштвото, но во духот на познатата народна „сето она што нема да не уништи ќе не направи посилен“ таа е оптимист дека светот ќе стане посилен.

„За нас младите би сакала да кажам дека има безброј работи што можеме да ги направиме во моментот и ја имаме енергијата за да се движиме кон подобро. Секогаш на прво место ќе ми биде помагање на оние што не можат да ги извршуваат секојдневните обврски. Би можеле да бидеме десна рака на луѓе со посебни потреби, на стари изнемоштени лица. Да прашаш некој само како сте, може да му го промени цел ден. Само свеста во младите и самосвеста на самата држава и општина мора да се подигне. Мораме самоиницијативно да даваме идеи и да пружиме помош, додава таа.

Ги прашавме и помладите. Викторија Крстева е средношколка во општинското училиште Коста Сусинов во Радовиш. Колку е тешко да се биде изолиран?

„Со оглед на тоа дека сум средношколка поголем дел од денот го поминувам дома исполнувајќи ги активностите дадени од професорите. Слободниот дел од денот кој ми останува најчесто го поминувам со моите блиски пријатели во прошетка или дома читајќи книга како едно од моите омилен слободни активности кои најмногу ме исполнуваат, вели нашата соговорничка.

ОПШТИНАТА МОЛЧИ

Студентката Александра Сандева: Вклучете не нас младите во носењето одлуки и правењето планови

На иста линија е со Пејкова. Смета дека младите треба повеќе да се инволвираат за помош на постарите.

„Ангажирањето од страна на млади личности може и тоа како може да помогне во справувањето со ваква ситуација посебно со помош од локалната власт, ние како млади личности може да придонесеме за намирање на потребните намирници на стари луѓе се со цел да не излегуваат од домот со оглед на ситуацијата, вели Крстева.

Но што прави општинската власт за да ја регрутира ваквата млада енергија, во време кога им е неопходен ангажман? Има ли планови или анализи, вонредни проекти во време на ковид кризата? Одговор од општината не добивме. Единствено на нивната веб страна стојат веќе предвидените планови уште од претходно: дека општината ќе им додели околу 30 стипендии на ученици од основното и средното образование. Нема одговор ниту на прашањето дали ќе има помош на невработените лица кои директно беа погодени од пандемијата.

Не само сега, младите треба секогаш да бидат инволвирани во правењето планови и стратегии од надлежните, особено кога се работи за нив, вели студентката Александра Сандева. Таа пероидов е дома во Радовиш, инаку студира општа медицина во Скопје.

„Имаме безброј начини како продуктивно да го минуваме времето во вакви услови, и само со исполнет распоред на активности актуелната ситуација нема да влијае на нашето ментално и физичко здравје. Да се зголеми активното учество на млади во носење на одлуки кои не засегаат директно нас младите, со цел да се избегнат неефективни и непродуктивни мерки кои не ја исполнуваат целта за која се предложени и спроведени, смета Сандева.

НИШТО ПОРАЗЛИЧНО НИ ВО ВИНИЦА

Бојана Евтимова, уште една млада девојка која студира вели дека најмногу време поминува со фамилијата, но и дека воедно е посветена на учењето. Вели дека има начини како да се помогне во ваков период

„Мислам дека општината треба да ги активира невладините организации и хуманитарните луѓе да донираат на оние кои ја изгубиле работата или оние кои се без примања, и треба да се донираат компјутери на оние деца на кои нивните родители неможат да им го овозможат тоа.

ИАКО ИМА НАПРЕДОК, ТРЕТМАНОТ СПРЕМА ЛГБТ ЗАЕДНИЦАТА СЕУШТЕ Е НА НЕЗАДОВОЛИТЕЛНО НИВО

Луѓето од ЛГБТ заедницата постојано живеат во страв со чувство на отфрленост од заедницата. Иако тие напоменуваат дека има напредок во однос на исполнување на нивните права од страна на институциите за разлика од пред една деценија, сепак мора уште многу да се работи.

Кочо Андоновски е првиот човек кој јавно откри дека е геј. Вели дека кога прв пат пред 15 години јавно се декларирал како геј било многу полошо и поизолирано.

„ Нашето општество учи и се подобрува, иако бавно за жал, но учи и се подобрува. Јас дури и бев нападнат на Маршот на Толеранција во Скопје и сакам да напоменам дека владее страв кај луѓето од оваа заедница, односно страв за својот сопствен живот, или дека можеш да изгубиш член од семејството, да бидеш избркан од дома, да бидеш избркан од работа“.

Тој напомена дека битен момент е враќање на довербата во институциите. Вели дека многу малку луѓе се подготвени да пријават различни случаи на насилство, дискриминација и дека немаат доверба дека надлежните ќе процесуираат на правилен начин и дека ќе има ефект врз нивните животи.

„ Според мене, клучна е соработката меѓу граѓанскиот сектор и медиумите, особено за сензибилизација на медиумите за проблемите со кои ЛГБТ лицата се соочуваат затоа што јас никого не можам да обвинам, односно ако не си дел од таа заедница не можеш да почувствуваеш што се може да ти се случи“.

БЕСПЛАТНА ПОМОШ ЗА ОВАА ГРУПА НА ЛИЦА

Давид Тасевски е психолог кој е дел од невладината организација Субверзивен Фронт којашто им нуди бесплатна помош на лицата од ЛГБТ заедницата.

„ Имајќи во предвид дека растат во семејства и покрај родители коишто не се одобрувачки настроени по ова прашање, на децата уште од рана возраст им се праќа таа

порака дека се можат да бидат, но тоа не смеат. До решение би дошле преку психотерапијата, советувањето, зборувањето отворено за овие прашања. Ние во оваа организација нудиме бесплатна психотерапија и советување за ЛГБТ лица поради тоа што сметаме дека ова прашање треба повеќе да се отвора и да се зборува за менталното здравје.

МАЛ ДЕЛ ОД МЛАДИТЕ СО ПОДДРШКА ЗА НИВ

Јована Богдановиќ е млада девојка којашто дава поддршка на оваа група луѓе. Таа вели дека во својот избор сите сме еднакви, дека сите имаме право да избереме, но дека манифестацијата на тој избор не е исто еднаква за лицата од ЛГБТ заедницата колку што е за хетеронормативното општество бидејќи straight маж може да излезе со девојка му за рака, но хомосексуалка нема никогаш да може да излезе со девојка и за рака.

„ Бидејќи живеам во мал град, свесна сум колку тука лицата од ЛГБТ заедницата немаат никаква поддршка, особено не од младите бидејќи тука сеуште се држи она конзервативното, така зборуваа мајка ми и татко ми, така ќе зборувам и јас. Тука младите многу ретко да имаат свое мислење, го имаат мислењето на нивните родители. Ако зборуваме за поголема средина, на пример Скопје како метропола на државата, тука веќе има некоја разлика во размислувањето, овде веќе има луѓе коишто се спремни да се променат самите себе чисто за да може и тие да просперираат.

Јована напомена дека според неа државата почнува да ги исполнува и да ги заштитува нивните права, но вели дека има напредок за разлика од пред 5-10 години и дека сега барем има казни за претепување на лицата од оваа заедница. Но, рече дека заедницата не е заборавена од народот и дека барем во тој поглед одиме напред.

Трендот на признавање на истополови бракови низ цела Европа расте. Многу земји членки на Советот на Европа сè уште немаат било каква форма на законско признавање на истополови бракови. И по ова прашање треба да започнат институциите да реагираат се со цел да им бидат исполнети нивните права. Иако се чувствува напредок, сепак треба уште многу работа.

УПОТРЕБА НА СТАНДАРДНИОТ МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

Стандардниот јазик е средство за комуникација на една земја, кој официјално се употребува во уметничката и научната литература, во администрацијата, во училиштата, во културата и во медиумите. Тој има пропишана норма за употреба и ги обединува сите припадници на една нација. Претставува наддијалектичка форма и постојано се збогатува и обновува. Стандардниот македонски јазик е темел на општо образовниот процес. Со него доаѓаат до израз изразните способности на луѓето, поврзани со креација и создавање на уметнички и научни дела.

Аа Бб Вв Гг Дд Ѓѓ
Ее Жж Зз Сс Ии Јј
Кк Лл Љљ Мм Нн Њњ
Оо Пп Рр Сс Тт Ќќ
Уу Фф Хх Цц Чч Џџ
Шш

Во тек на своето образование учениците и студентите стануваат свесни дека употребата на стандардниот јазик претставува најсовршено средство за комуникација во литературата, културата и науката. Тие учат како да ги изразуваат своите знаења, чувства, мисли, ставови и сфаќања, на нашиот убав македонски стандарден јазик.

Стандардниот јазик е основа на идните интелектуалци. Тие се определуваат за различни идни професии. Со стекнување на оптимални знаења од областа на стандардниот јазик, си обезбедуваат правилна комуникација во усна и пишана форма, во најразлични области.

Сведоци сме за неправилна употреба на стандардниот јазик во печатени и електронски медиуми, во театар, филм но и во образовниот процес. Мене тоа, како млад човек и како иден новинар ми смета. Поради тоа, мислам дека треба да се воспостави критички однос кон таквата појава.

Стектите знаења од областа на стандардниот јазик ја развиваат нашата интелектуална, емоционална и социјална зрелост.

Со многу љубов се сеќавам на мојата прва учителка, почитуваната Јованка Кокошкарлова, која ми ја всади љубовта кон нашиот убав македонски стандарден јазик. Таа на секој час независно за кој предмет се работи, се обидува да ги развие нашите говорни способности: читање, рецитирање, раскажување, известување или опишување. Бескрајно сум и благодарен за тоа. Почитуваниот Мирче Кикиритков, вљубеник во стандардниот литературен македонски јазик, често пати ме ангажира на многу литературни натпревари по рецитација и на промоции на книги, каде што презентирам стихови од наши познати автори. Би сакал да ја издвојам промоцијата на стихозбирката „Јас, елегии“, од нашиот познат поет – Михаил Ренцов и добитник на наградата „Браќа Миладиновци“ за 2017 година, која се одржа во „Дом на млади“ во Штип. Иако во поодминати години, тој ме воодушеви со својот младешки дух и харизма. Многу ми значат неговите зборови упатени кон мене – „Му благодарам на Божидар за прекрасната интерпретација на моите стихови“!

Во тој момент почувствував дека мојата мисија во поглед на правилно говорење и правилна дикција успешно сум ја завршил.

Почнувајќи од семејството, а потоа и преку образовниот процес, сите ние учиме како треба да го употребуваме, да го чуваме и да го негуваме нашиот стандарден јазик. Со гордост треба да го пренесуваме на идните генерации. Секојдневно да се трудиме да делуваме на свеста кај луѓето, во врска со значењето на стандардниот јазик како клучен белег на нашиот македонски идентитет.

ПРОФ. Д-Р АНДОН МАЈХОШЕВ ИЗДАДЕ НОВА КНИГА (УЧЕБНИК)

СО НАСЛОВ

“ИНДУСТРИСКИ ОДНОСИ: РЕГУЛАТИВА, ТЕОРИЈА И ПРАКТИКА”

ПРВА НАУЧНА КНИГА-УЧЕБНИК ВО МАКЕДОНИЈА ШТО ГИ ТРЕТИРА ИНДУСТРИСКИТЕ ОДНОСИ

Во јуни 2021 година е објавена најновата научна книга на Проф. д-р Андон Мајхошев од Правниот факултет при Универзитетот Гоце “Делчев”-Штип. Книгата е со наслов “Индустриските односи: регулатива, теорија и практика” и претставува прва научна книга во Република С. Македонија која сеопфатно и систематизирано ги третира најважните аспекти на односите помеѓу синдикатите и асоцијациите на работодавачите. Книгата содржи 342 страни и истата е структурирана во XXI поглавје кои меѓусебно се преплетуваат и надоврзуваат во една научна целина. Теоретската димензија на книгата произлегува од 110 библиографски едниници, додека правната димензија извира од анализата на 32 најважни меѓународни и регионални правни акти на МОТ, ООН, Советот на Европа и Европската унија. Книгата, исто така, обработува и анализира повеќе судски пресуди на Европскиот суд за правата на човекот кои се однесуваат на правото и слобода на здружување на работниците, правото на штрајк, слободата на движење на работниците на територијата на ЕУ и др.

Во фокусот на книгата се ставени следните теми кои ги опфаќаат индустриските односи: 1) Слободата на здружување на работниците и работодавачите; 2) Колективното преговарање; 3) Трипартизитот; 4) Колективните работни спорови; 5) Мирното решавање на колективните работни спорови; 6) Решавање на колективните спорови со колективна акција; 7) Правото на штрајк; 8) Правото на партиципација на вработените; 9) Синдикатот во политичките процеси и 10) Корупцијата во Индустриските односи. Издавач на книгата (учебникот) е Универзитетот Гоце Делчев-Штип и истата во електронска форма

е депонирана во електронската библиотека на Универзитетот. Книгата е наменета за студентите од втор циклус на студии на Студиската програма-Европско право и може да се користи за предметот “Индустриски односи во Европската Унија”.

На Проф. Андон Мајхошев, кој од неодамна е избран во наставно-научното звање Редовен професор на Правниот факултет при УГД, очекуваме и во иднина да издаде уште многу нови книги кои ќе го збогатат научниот фонд на УГД и од кои студентите ќе можат да учат и да стекнуваат нови знаења.

Проф. д-р
Андон
Мајхошев

ИНДУСТРИСКИ
ОДНОСИ-
РЕГУЛАТИВА,
ТЕОРИЈА И
ПРАКТИКА

Штип, 2021

НАСТАНОКОТ НА КНИЖЕВНИОТ КЛУБ „КУЛА“

Книжевниот клуб „КУЛА“ при Филолошки факултет „Гоце Делчев“, е формиран 2019-та година со основна идеја на универзитетската професорка доц. д-р Ана Витанова-Рингачева, која истата беше поддржана од страна на деканката на Филолошки факултет, проф. д-р Драгана Кузмановска.

мисли, статии и творби, навистина резултираше со позитивна реакција и одзив од страна на реципиентите и читателите. Ова литературно списание е освежување за младата читателска публика, која постојано трага по нешто ново и едукативно, интригантно и корисно. Во „КУЛА“ се сместени најубавите рецензии на книги, осврти за странски писатели, записи на поетски творби, интервјуа со истакнати уметници и професори, промовирање на Филолошки ширум земјата итн. Едноставно, списанието претставува откритие на факултетот, кое со сигурност може да кажеме дека го зголеми бројот на заинтересирани студенти за студирање, изучување и проучување на јазикот и литературата. Списанието досега брои вкупно 2 броја, од кои, две излегоа во печат, а се работи и на третиот број, кој може да се очекува во најскоро време. Заедничката соработка на студентите и наставниците, а пред с на студентите и нивната меѓусебна солидарност и сплотеност, докажа дека кога нешто се работи со љубов, внимание и желба, тоа секогаш резултира со успех.

Во соработка со студентите и наставниот кадар, од овој клуб се „роди“ и книжевното списание „КУЛА“, кое брои неколку членови коишто се студенти, а се во улога на редактори и уредници на списанието. При неговото формирање главна цел на студентите и професорите беше да се промовира Филолошки факултет преку литературата, јазикот и уметноста. Идејата да се формира едно вакво катче, уметничко и креативно, каде што студентите ќе ги остават и запишат своите

Книгата

Книгата те, книгата те,
маѓепсува, освојува, радува,
напојува, припитомува,
наградува,
насмејува, усреќува, нахранува,
поддржува, додржува,
раздвижува,
воздигнува, распејува, стоплува.
Книгата те, книгата те,
научува, човекува, расплакува,
засладува, оживува, разгорува,
охрабрува, разнежува...
Книгата те прави човек
со срце љубовно за век.

Љубов

Ќе изгори
од љубов
ова срце
што скршено пати
и собира небесна душа.
Во солзата
што се лее
пронајди ја љубовта
тивка е
кревка и мила.

Кратка песна

Зарем може да се каже
или подели дека песната
е поубава кога е кратка или
долга.
Каква заблуда, драги мои.
Не верувајте им што зборуваат,
тие сакаат само да н поделат и
ограничат.
Верувајте им на срцата.
Во себе, тивко, не на глас,
оти, кроткоста и краткоста
ќе ни ја зграпчат.

ЗА УПОТРЕБА НА МУЗИКАТА ВО НЕМУЗИЧКИ ЦЕЛИ

МУЗИКОТЕРАПИЈА

СО ПРОФ. ДР. ТОМИСЛАВ ТАНЕВСКИ

Музиката не познава ниту вера, ниту раса, ниту граници. Музиката е универзален јазик на луѓето. Преку музика се изразува говорот на нашето срце и највозвишеното чувство – љубовта. Музиката помага во хармонизација на целото тело и има терапевска улога. Пример за тоа е музикотерапијата. Мене, како студент на правен факултет - медиумски студии и односи со јавноста ми претставува голема чест и задоволство што мојот предметен професор по музика и уметност, проф. др. Томислав таневски од музичката академија при угд штип, прифати да биде мој соговорник на тема музикотерапија. Во Европа музикотерапија се изучува на повисоко универзитетско ниво со добивање на звање дипломиран музикотерапевт. За жал кај нас дипл. музикотерапевт како професија нема.

Б.Д – ПОЧИТУВАН ПРОФЕСОРЕ, КОГА ОДЛУЧИВТЕ ДА СЕ ЗАНИМАВАТЕ СО УПОТРЕБА НА МУЗИКАТА ВО НЕМУЗИЧКИ ЦЕЛИ, ОДНОСНО СО МУЗИКОТЕРАПИЈА?

ПРОФ. - Психологијата на музиката, односно музикотерапијата како наука ме привлекуваше уште од млада возраст, поконкретно за време на моето студирање на Педагошката академија – музички оддел во Скопје, од крајот на 70 –те години (од 1978). За време на моето студирање посебна мотивација ми даваше проф. д-р Кирил Македонски, композитор кој во тоа време беше единствениот во тогашната СФРЈ кој ја истражуваше психологијата на музиката, односно музикотерапијата и беше единствениот музикотерапевт на овие простори во тоа време. Повеќе од 5 години работевме заедно во истражувањата, секако јас како негов студент. По неговата смрт во 1984 година јас продолжив сам онолку колку што можев во тоа време.

Б.Д - ШТО Е МУЗИКОТЕРАПИЈА?

ПРОФ. – Изразот музикотерапија како кованица од зборот музика и терапија означува користење на музичка интервенција за остварување на индивидуални цели во функција на олеснување на настанати промени од немурчичка природа. Терапија, од грчки “therapeia” подразбира третман или низа на постапки со кои се третира еден проблем и истите влијаат на подобрување на проблемот. Тоа се разликува од поимот лечење кое подразбира постапки за решавање на проблем и враќање на личноста во состојба пред јавување на проблемот. Музикотерапија е систематски процес на “целни,

организирани, методолошки, научно базирани и регулирани музички активности“. Сите оние што ја применуваат музикотерапијата, се обидуваат да дадат своја дефиниција за тоа што е музикотерапија!

Б.Д – КОЈ ЈА СПРОВЕДУВА МУЗИКОТЕРАПИЈАТА?

ПРОФ. – Музикотерапијата ја спроведува професионален музикотерапевт кој вообичаено составува мултидисциплинарен тим од психолог, лекар, дефектолог и заедно со нив ја дизајнира музикотерапевтската работилница и сеанса за секој клиент поединечно. Работата на музикотерапевтот вклучува подготовка, имплементација и евалуација на музикотерапевтски програми за индивидуална или групна работа. Музикотерапевтот го започнува процесот со анализирање на персоналните досиеја изготвени од претходните контакти на останатите стручни лица од мултидисциплинарниот тим и доколку е можно и самиот разговара со индивидуите за одредени проблеми кои ќе бидат третирани. Од кога ќе ги анализира досиејата може да донесе проценка врз основа на сите информации како

личноста ќе одговара на музиката и пообјективно да ја анализира. Музикотерапевтот исто така го анализира и однесувањето на клиентот со останатите личности во неговата околина. Врз основа на сето ова музикотерапевтот ги формулира целите на музикотерапевтската работилница.

Б.Д – НА КОИ ГЛАВНИ ПРЕТПОСТАВКИ СЕ ТЕМЕЛИ?

ПРОФ. – Музикотерапевтот треба да ѝ дозволи на сопствената импресија и осет да го води клиентот низ третманот и така да процени што е соодветно и прифатливо за него – почнувајќи од изборот на музика, па се до употребата и комбинацијата на методите и комплементарните креативни методологии. Најважната цел е да се комуницира со клиентот таков каков што е! Што и како ќе свири музикотерапевтот, ќе биде експресија на впечатокот и така ќе започне струењето на искуствата.

Не може да се предвиди одговорот на клиентот сè додека музикотерапевтот не започне со музичка комуникација, која понатаму ќе ја модифицира и развива низ одговорите на клиентот. Само така ќе може да се процени и евалуира афектираноста на клиентот од музиката, дали однесувањето на клиентот го менува правецот или пак нема афектираност, а според тоа е потребно менување на музичката активност. Често пати клиентот не е расположен за соработка, затоа и всушност посетува музикотерапевтски работилници, па музикотерапевтот треба да креира музичко-емоционално опкружување преку кое ќе почне меѓусебната интеракција. Иако претходно музикотерапевтот има донесено проценка за клиентот врз основа на соработката со останатите членови од мултидисциплинарниот тим, многу е важен впечатокот на клиентот врз музикотерапевтот на секоја средба.

Б.Д – КОИ МЕТОДИ СЕ КОРИСТАТ ВО МУЗИКОТЕРАПИЈАТА И КОГА СЕ ПРИМЕНУВА?

ПРОФ. – Музикотерапијата се реализира-спроведува низ две форми:

а) Пасивна музикотерапија
б) Активна музикотерапија
Пасивната музикотерапија го користи GIM (Guided Imagery Music), во превод ВЛМ (водечки лик и музика) методот.

Активната музикотерапија ги користи методите: Нордоф – Робинс (Nordoff&Robbins), КОС (COS) и методот на пеење и дискусија.

Кој од овие методи ќе се користи зависи од проблемот што се третира, односно зависи од тоа дали се работи за личност со ментално нарушување, личност со нарушувања во развојот (когнитивен или моторен), или пак личност со одредени проблеми во однесувањето, проблеми во учењето и слично.

Б.Д - КОИ СЕ ПРИДОБИВКИТЕ ОД МУЗИКОТЕРАПИЈАТА?

ПРОФ. – Активното ангажирање со уметнички искуства претставува против-тежа на анестетското, световното и секојдневното. Живот без уметност е живот лишен од чувствување, базиран само на она што го доживуваме како реален контакт. Тоа е живот лишен од внатрешност, од сè она што значи да се биде хуман. Музиката како хумано однесување и извор на задоволство при нејзиното користење како музикотерапија дозволува и

MUSIC THERAPY & MENTAL HEALTH
Research-based benefits of Music therapy on Mental health

1. Reduced Muscle Tension
2. Decreased anxiety/agitation
3. Increased motivation
4. Increased verbalization
5. Improved self-image/Increased self-esteem
6. Enhanced interpersonal relationships
7. Successful and safe emotional release
8. Improved group cohesiveness

Many music therapists offer services in psychiatric treatment centers, outpatient clinics, community mental health centers, substance abuse programs, group homes, rehabilitation facilities, medical hospitals, senior centers, schools, hospice and other facilities. Some music therapists also specialize in mental health and have additional training in advanced music therapy techniques and psychology.

Music is a form of sensory stimulation that provokes responses due to the familiarity, predictability and feelings of security associated with it. Music therapy for clients with mental health concerns uses musical interaction as a means of communication and expression. The aim of therapy is to help individuals develop relationships and address issues they may not be able to address using words alone. Music therapy sessions include the use of active music making, music listening, and discussion.

Source: American Music Therapy Association
https://www.musictherapy.org/assets/1/7/MT_Mental_Health_2006.pdf

WFMT World Federation of Music Therapy

обезбедува постигнување на широка палета немурчички цели чија реализација доведува до одредени ефекти.

А тоа се:

- подобрена слуховна перцепција;
- подобрена моторика;
- ориентација во простор кај личности со оштетен вид;
- подобрување на сликата за себе;
- зголемена телесна свесност;
- намалување на говорните пречки;
- создавање комуникациски вештини;
- намалување на неприлагодливоста;
- зголемени интеракции со врсниците и другите луѓе,
- зголемено емоционално изразување и прилагодливост;
- јакнење на емпатија;
- намалување на непријатните чувства преку нивна експресија и ослободување
- создавање на прифатливо однесување,
- создавање независност,
- социјална, образовна и културна интеграција.
- Децата подобро се приспособуваат во и кон средината;
- Зголемена способност за приспособување кон нови ситуации и нови услови (новогодишни забави, изложби, хепенинзи и сл.);
- Релаксираност и опуштено за време на третманите;
- Ослободување од вишокот на енергија;
- Експресија на негативните чувства;
- Желба за доминирање во групата и покажување на сопствените вредности;
- Топла комуникација со членови на тимот, посебно со музикотерапевтот;
- Чувство на задоволство и забава при изведување на музичките активности;

Б.Д – ПАНДЕМИЈАТА COVID – 19 ДОВЕДЕ ДО ПОРЕМЕТУВАЊЕ НА СЕКОДНЕВИЕТО ШТО СЕКАКО ПРЕДИЗВИКА СТРАВ И АНКСИОЗНОСТ КАЈ ЛУЃЕТО , КАКО ЕДЕН ВИД ПОСТРАУМАТСКИ СИНДРОМ. ДАЛИ МУЗИКОТЕРАПИЈАТА МОЖЕ ДА ПОМОГНЕ ВО ОВАА СОСТОЈБА ?

ПРОФ.- Да музикотерапијата ја наоѓа својата примена и во оваа состојба, но мора да напомам дека користењето на музиката во немозички цели може да појави и негативности доколку не с консултирате со професионален музикотерапевт. Моментално работиме за формирање на посебен начин за самотестирање и користење на соодветни инсерти на одреден жанр на музика која може да помогне посебно кај заболени од Корона. Истражувањето оди многу тешко бидејќи треба да се има контакт со заболени лица, а верувајте тоа никој не го сака. Затоа користиме стручна литература од поразвиените земји каде се применува музикотерапијата и ја прилагодуваме за наши услови кои за жал мора да напомам дека се тотално непознати и загрижувачко научно лоши. Се надевам дека со моите колеги наскоро ќе најдеме соодветен модел.

Б.Д -ВО 2001 ГОДИНА ЈА ИМАТЕ ОБЈАВЕНО КНИГАТА „МУЗИКОТЕРАПИЈА“ СОСТОЈБИ, ПРОБЛЕМИ И РЕШЕНИЈА. КАКО СЕ РОДИ ИДЕЈАТА ДА ЈА НАПИШЕТЕ ОВАА КНИГА И ДАЛИ ИМАВТЕ ПРЕТХОДНО ПРАКТИЧНО ИСКУСТВО ЗА УПОТРЕБАТА НА МУЗИКАТА ВО НЕМУЗИЧКИ ЦЕЛИ ?

ПРОФ. – Да, ова беше некој вид забележување на првичните сознанија кои дотогаш ги имав како музикотерапевт и нормално подоцна со моето магистрирање и докторирање на соодветна музикотерапевтска проблематика и се проширија. Резултат на тоа се и сите подоцнежни објавени книги за музикотерапијата како наука.

Б.Д – КОГА ГО ФОРМИРАВТЕ ЦЕНТАРОТ ЗА ДЕТСКО УМЕТНИЧКО ИЗРАЗУВАЊЕ, МУЗИКОТЕРАПИЈА И ПСИХОФИЗИЧКА РЕЛАКСАЦИЈА „ЏУНЦУЛЕ“ И КАКО ГИ СПРОВЕДУВАТЕ АКТИВНОСТИТЕ ?

ПРОФ. – Како што претходно напомам, мојот период на изучување на музикотерапијата беше со проф. д-р Кирил Македонски од 1979 годи па до 1984 година. потоа извесен период работен самостојно и тогаш започнаа да се јавуваат првичните проблеми, пред се околу несфаќањето на средината за овој вид на наука. Мојата поединечна работа од поединци беше квалификувана како некој вид на шарлатанство, а не наука. Во тоа време немаше компјутери, развиена интернет мрежа за

да може секој да побара одредена информација за науката воопшто, а посебно за музикотерапијата. Јас се снаоѓав со добивање на различни материјали и книги од пријатели кои работев во странство, но и моето постојано настапување низ светот со фолклорниот ансамбл на Пионерскиот дом Карпош од Скопје, каде и до денес сум постојано вработен. Каде и да одев редовно ги посетував книжарниците и барав материјал што ми помогна околу мојата додатна наобразба за оваа проблематика. Тој период беше тежок, но О подоцна во 2001 година, најдов истомисленици и решивме да го формирам Центарот за детско уметничко изразување, музикотерапија и психофизичка релаксација „Џунцуле“ во Скопје. Со формирањето веднаш побаравме соодветни простории каде можевме да ги реализираме нашите советодавни активности. Прв кој ни помогна во тоа беше Општина Центар и градоначалничката г-ѓа Виолета Аларова. Музикотерапевтските активности ги работевме во основните училишта каде имаше деца со посебни потреби и специјалното основно училиште „Д-р Златан Сремец“. Подоцна во 2004 година, тогашниот градоначалник на Град Скопје, г-дин Трифун Костовски ни даде одобрение за користење на поголема просторија во Детскиот културен центар Карпош (поранешен Пионерски дом) каде просторијата со помош на спонзори ја опревивме и тогаш интензивно започна реализацијата на музикотерапијата како посебна активност. Во 2004 година Детскиот центар Џунцуле ја доби наградата на Град Скопје „13 Ноември“ за промоција и примена на иновативни технологии во социјалното дејствување, а во 2008 год. Детскиот центар Џунцуле ја доби и Годишната награда на Општина Центар – ФЕНИКС, за постигнувања во културата и социјалните дејности.

Б.Д - ДАЛИ ЦЕНТАРОТ ЗА МУЗИКОТЕРАПИЈА ЏУНЦУЛЕ Е ПОЛНОПРАВНА ЧЛЕНКА НА СВЕТСКАТА ФЕДЕРАЦИЈА ЗА МУЗИКОТЕРАПИЈА / WFMT / ?

ПРОФ. – После формирањето на Детскиот центар Џунцуле во 2001 година и со веќе покажаните првични резултати конкуриравме за постојана членка во Светската федерација за Музикотерапија, тогаш со седиште во Бостон. Седиштето на Федерацијата се менува на секој 4 години после секој одржан Конгрес и избор на раководство. Мора да напомам дека тогаш како Здружение, Центарот беше примен со уставното име на Република

Македонија без никакви пречки од никого.

Б.Д - ВО ТЕК НА 2013 ГОДИНА , СО ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА КУЛТУРА НА МАКЕДОНИЈА, ЦЕНТАРОТ ЗА МУЗИКОТЕРАПИЈА ЏУНЦУЛЕ И ВИЕ КАКО ДЕЛ ОД ТИМОТ, ЗАЕДНО СО СТРУЧНИ ЛИЦА ОД ОБЛАСТА НА МЕДИЦИНАТА, СТЕ ГО ОРГАНИЗИРАЛЕ ИСТРАЖУВАЧКИОТ ПРОЕКТ „МОИТЕ ПОСЕБНИ ПОТРЕБИ – НАДАРЕНИ ЗА ЦРТАЊЕ, НАДАРЕНИ ЗА МУЗИКА. КАЖЕТЕ НИ НЕШТО ПОВЕКЕ ЗА ОВОЈ ПРОЕКТ .

ПРОФ. – Овој проект беше замислен како инклузија на деца со посебни потреби, поточно деца со пречки во развојот и надарени деца за музика и ликовна уметност. Додека едни цртаа на соодветна музика, други пишуваа проза и поезија за тоа како ја чувствуваат не само музиката туку и ликовната експресија преку избраните бои кои соодветствуваат според нивните моции. Интересен проект кој беше прифатен и реализиран со повеќе основни училишта и детски градинки во републиката. Во еден дел земаа учество и студенти од Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ од Скопје. По завршувањето на проектот најдобрите цртежи и литературни дела беа прикажани на една заедничка изложба. Се надевам дека состојбата со КОВИД пандемијата ќе помине брзо, за да можам да организирам со помош на Факултетот за образовни науки при УГД и основните училишта и градинки во Штип слична манифестација.

Б.Д – ДОДЕКА СЕ ПОДГОТВУВАВ ЗА ОВА ИНТЕРВЈУ СО ВАС , МАЛКУ ИСТРАЖУВАВ И ДОЗНАВ ДЕКА ВО МАКЕДОНИЈА ПОСТОИ ЦЕНТАР ЗА МУЗИКОТЕРАПЕВТСКО ИСТРАЖУВАЊЕ / ЦЕМТ / . КАКВИ СЕ РЕЗУЛТАТИТЕ ОД ИСТРАЖУВАЊАТА ВО ВРСКА СО УПОТРЕБА НА МУЗИКАТА ВО НЕМУЗИЧКИ ЦЕЛИ ?

ПРОФ. – Со моето докторирање на факултетот за музичка уметност при УКИМ во 2013 година се пријавив како самостоен научен истражувач, бев запишан во регистарот на научни истражувачи во МОН и го започнав формирањето на Центарот за музикотерапевтско истражување ЦЕМТ. Се надевам дека за ваков вид на истражување ќе најде разбирање и државата преку Министерството за образование

и наука да ги помогне истражувањата, но и тука останав со затворени врати и недоволно разбирање за овој вид на научно истражување. Бидејќи, морав многу нешта да самофинансирам се откажав.

Б.Д – ПРОФЕСОРЕ , ЈАС МУ СЕ ВОСХИТУВАМ НА ВАШИТЕ НАПОРИ ДА ЈА АКТУЕЛИЗИРАТЕ МУЗИКОТЕРАПИЈАТА , СЕКАКО ВО ИНТЕРЕС НА ЗДРАВЈЕТО НА ЛУЃЕТО. ИМАТЕ ИЗДАДЕНО ПОВЕКЕ КНИГИ , А ВО СОРАБОТКА СО УГД ШТИП ИМАТЕ ОРГАНИЗИРАНО И ПОВЕКЕ РАБОТНИЦИ. ДАЛИ СТЕ РАЗМИСЛУВАЛЕ ЗА ИДЕАТА ДА ИМА СТУДИСКА ПРОГРАМА ЗА МУЗИКОТЕРАПИЈА ВО СКЛОП НА МУЗИЧКАТА АКАДЕМИЈА, НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ОБРАЗОВНИ НАУКИ ИЛИ НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ? НА ТОЈ НАЧИН МУЗИКОТЕРАПИЈАТА БИ СЕ ПОДИГНАЛА НА ПОВИСОКО УНИВЕРЗИТЕТСКО НИВО .

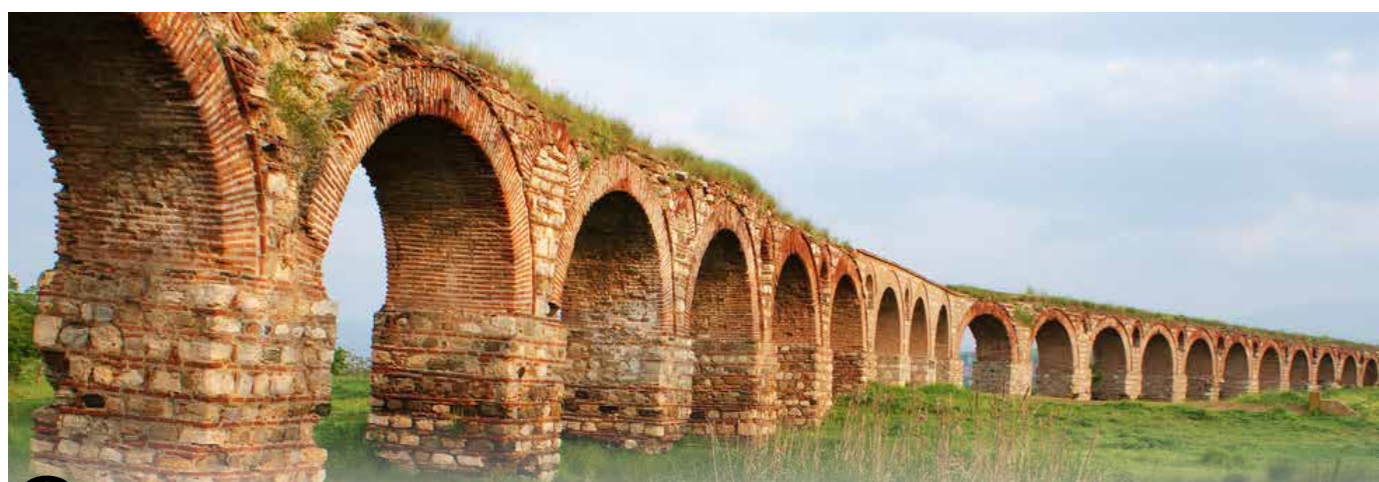
ПРОФ.- Јас постојано повторувам и размислувам за отварање на модул за музикотерапија на УГД и разговарам со деканите и мои колеги професори. Модулот да биде на Музичката академија и каде ќе може да бидат вклучени и студенти од медицинскиот факултет (медицинските сестри) и студенти од Факултетот за образовни науки (одделенска настава и предучилишно воспитување). Засега тешко оди, но јас сум непоправлив оптимист и да не бев таков немаше да ги постигнам и овие досегашни резултати. Со универзитетскиот научен третман на музикотерапијата ќе бидеме единствени на Балканот и раме до раме со развиените западни држави. Впрочем ваквиот пристап на музикотерапијата значително ќе помогне и во реализацијата на новата образовна Концепција за која многу се разговараше во последно време.

Б.Д - ЕВРОПСКИ ДЕН НА МУЗИКОТЕРАПИЈА Е 15-ТИ НОЕМВРИ . ДАЛИ НА ОВОЈ ДЕН СЕ ОРГАНИЗИРААТ НАСТАНИ ВО МАКЕДОНИЈА ЗА ДА СЕ ИСТАКНЕ ДЕКА СО МУЗИКОТЕРАПИЈА МОЖЕ БЛАГОПРИЈАТНО ДА СЕ ДЕЛУВА НА ЗДРАВЈЕТО НА ЛУЃЕТО , ЗАТОА ШТО МУЗИКАТА ПРЕТСТАВУВА ЛИРСКА ПАЈАЖИНА МЕЃУ СРЦЕТО И МОЗОКОТ ?

ПРОФ.- Не, бидејќи се нема средства. Како што и претходно објаснив, ниту Детскиот центар Џунцуле има можности, ниту јас како поединец. Го одбележуваме денот со објавување на документарниот филм кој е направен со помош на МИМ на нашите ФБ страни како потсетување за поранешните активности.

Б.Д - ПОЧИТУВАН ПРОФЕСОРЕ , ВИ БЛАГОДАРАМ ЗА ОДВОЕНОТО ВРЕМЕ . МИ БЕШЕ ЧЕСТ И ЗАДОВОЛСТВО ДА ИМАМ СОГОВОРНИК КАКО ВАС. ВИ ПОСАКУВАМ ДОБРО ЗДРАВЈЕ И УСПЕХ НА ПРИВАТЕН И НА ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЛАН . СЕ НАДЕВАМ ДЕКА ЌЕ ИМАМЕ ПРИЛИКА ПОВТОРНО ДА СЕ СРЕТНЕМЕ И ДА РАЗГОВАРАМЕ ЗА МУЗИКАТА КОЈА ШТО Е ВРВ НА СИТЕ УМЕТНОСТИ.

ПРОФ. – Благодарам Божидар и на Вас, и мора да признаам дека сте еден од малкумината кои се заинтересирале на оваков начин за презентирање на психологијата на музиката и музикотерапијата како наука да ја претставите пред Вашите и моите колеги на УГД.

Скопскиот аквадукт - заборавениот споменик на Скопје

На само 2 километри од строгит центар на главниот град Скопје се наоѓа заборавениот бисер кој според археолозите датира од средниот век- Скопскиот Аквадукт. Иако аквадуктот беше реставриран неколку пати од властите во поранешна Југославија, негрижата на локалните и државните власти од осамостојувањето до денес, го остави овој уникатен дел од историјата заборавен. Некогашниот витален објект за пренос на вода на жителите стана руина, на сидовите стојат графити

од деликвенти, тревата е обрасната до степен да истиот е незабележителен а временските непогоди само придонесуваат истиот и понатаму да пропаѓа. Зрак надеж за спас на аквадуктот пристигна пред скоро една недела откако Владата донесе одлука истиот да се прогласи како културно наследство од особено значење во поткатегија- исклучително значење со што се врати вербата кај скопјани дека ова културно богатство конечно ќе ја добие потребната заштита.

Кањонот Матка

За многумина македонци, Кањонот Матка е совршеното место за да се избегне градскиот метеж и хаос. Ова парче на недопрена природна убавина се наоѓа на само 15 км од главниот град Скопје. Матка е природен кањон составен од десетина пештери, меѓу кои и пештерата Врело за која се уште не се знае колкава е нејзината длабочина. Покрај тоа што е заштитена како споменик на природата, Матка изобилува со огромен број на манастири. Најпознатиот од нив е манастирот посветен на светецот Никола, истиот е

изграден во далечната 1345год. За љубителите на релаксација во природа ова е совршеното место за да се помине денот, а за љубителите на екстремните спортови, Матка нуди можност за спортско качување, алпинизам и кајакарство. Тука се наоѓа и првата брана направена во Македонија, во 1938год. Сместена на излезот на реката треска, со намена за производство на електрична енергија од која се снабдуваат голем дел на жителите на Скопје. Истата е уникат сама по себе бидејќи е единствената во светот која е изградена во облик на лак.

Ковид 19 и медиуми

Како и сите сектори, пандемијата со ковид-19 не ги остави медиумите имуни на проблемите кои се појавија со вирусот. Често може да се слушне дека медиумските работници се секогаш на првата линија во борбата со вирусот, со константното известување од терен, споделувајќи ги сите новости и информации од сферата на здравство, воспоставувајќи контакти со потенцијално заболени лица. Со појавата на вирусот целосно се смени концептот на функционирање на медиумите, ги нема повеќе редовните прес-конференции во државните институции, најчесто интервјуто или разговорот со соговорникот се прави на алтернативни начини, преку социјални мрежи и алатки. За само една година, се смени целосниот концепт на известување, ковид-19 стана најважниот сегмент од нашите животи, а се друго беше ставено во втор план. Надежта за понормално функционирање се врати откако медиумските работници беа ставени во критичната инфраструктура на граѓани кои меѓу првите примија вакцина, со што се врати надежта дека сега ќе бидат позаштитени и дека работите ќе се вратат во нормала.

ЗАПИШИ СЕ НА

ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ

www.ugd.edu.mk

www.ugd.edu.mk

ИЗБЕРИ ИДНИНА

ИЗБЕРИ **ЗЕМЈОДЕЛСКИ
ФАКУЛТЕТ**

МАКЕДОНИЈА НА ЕВРОПСКО ПРВЕНСТВО

Најдобрата споредна работа на светот, фудбалот, ги стопли нашите срца, ја разгали нашата душа. Македонија го живее најубавиот период во својата фудбалска независност. Возбудата се повеќе расте, затоа што нашата земја за прв пат ќе биде дел од една голема фудбалска манифестација- Европско првенство, кое што ќе се одржи во 11 градови ширум Европа, од 11-ти јуни до 11-ти јули 2021 година.

Завршниот емотивен говор на коментаторот Тони Стојановски, од фудбалскиот натпревар помеѓу Македонија и Грузија, влегува во категоријата на „легендарни говори“. Покрај радоста од победата, нашиот дух го крена и коментаторот.

Неговите зборови: „ Сега душата се радува, има зошто душа да е. Оваа Македонија ќе живее. Еве не во Европа. Сите ќе стојат мирно на нашата химна“ -ја разбудија нашата надеж.

Радувај се, Македонијо!

Селекторот, Игор / Мрме/ Ангеловски е наш национален херој. Тој не само што ја одведе македонската фудбалска репрезентација на Европско првенство, туку ја донесе и историската победа над Германија во Дуизбург. Иако имал семејни проблеми, неговата сопруга била во болница поради корона вирус, на тој натпревар тој достоинствено и професионално ја зајакнал самодовербата кај нашите фудбалски амбасадори.

Сензационалниот гол на нашата фудбалска икона, Горан Пандев, на натпреварот против Грузија влезе во историјата на македонскиот фудбал и ја отвори вратата кон Европа.

Пандев е лидер кој што несебично на своите соиграчи им ги пренесува тајните на фудбалската игра. Тој се обидува да создаде хармонија и пријатна атмосфера за време на напорните и исцрпачки тренинзи, но и за време на фудбалските натпревари. Неговата големина е во едноставноста и во скромноста.

Репрезентацијата пулсира во духот на мултиетничност и претставува фудбалско семејство каде што сите меѓу себе се почитуваат и веруваат

Светиот дрес промовиран од ФФМ, го краси балкански рис, кој претставува национален симбол со кој може да се идентификуваат фудбалерите и фудбалските фанови без оглед на полот, годините или националната припадност. Химната посветена на македонските фудбалски херои, уште повеќе ја зголемува фудбалската еуфорија.

Во услови на пандемија, радост и надеж се појави на нашето македонско небо. Овој зрак на светлина го трасира патот кон успехот. Патот е трнлив, но сигурно нашата репрезентација ќе се покаже во вистинско светло, затоа што патриотското чувство е нивна звезда водилка.

МАКЕДОНЦИ, каде и да сте, сите ние имаме причина да се гордееме.
ОДИМЕ НА ЕВРОПСКО ПРВЕНСТВО!

ФУДБАЛСКАТА ЛЕГЕНДА БЛАГОЈ ИСТАТОВ

– ИНСПИРАЦИЈА ЗА ДИПЛОМСКИ ТРУД

ГОЛЕМИТЕ ЛУЃЕ СЕ ПРЕПОЗНАВААТ ПО ЕДНОСТАВНОСТА. ТИЕ ИМААТ САМО ДАТА НА РАЃАЊЕ. 5-ТИ АПРИЛ Е ДЕНОТ КОГА ВО СТРУМИЦА СЕ РОДИЛ БЛАГОЈ ИСТАТОВ, ЧОВЕКОТ ЗАКИТЕН СО ТРОЈНА СВЕЗДА, КАКО ШТО РЕКОЛ НЕГОВИОТ ПРИЈАТЕЛ, ЃОКО ХАЌИЕВСКИ: „ФУДБАЛСКА, ТРЕНЕРСКА И СВЕЗДА ВО УГОСТИТЕЛСТВО И СПОРТСКИ ТУРИЗАМ“. ЗА ЖАЛ, НЕ Е ВЕЌЕ МЕЃУ НАС.

БЛАГОЈ ИСТАТОВ БИЛ ИНСПИРАЦИЈА ЗА ДИПЛОМСКИ ТРУД НА ПРОФЕСИОНАЛНИОТ ФУДБАЛСКИ ТРЕНЕР И СЕГА ВЕЌЕ ДИПЛОМИРАН МЕНАЏЕР ПО ТУРИЗАМ, АНТОНИО ДОНЕВСКИ ОД ШТИП, СО НАСЛОВ „УЛОГА И ЗНАЧЕЊЕ НА БЛАГОЈ ИСТАТОВ ВО РАЗВОЈОТ НА СПОРТСКИОТ ТУРИЗАМ“.

СПОРТСКО РЕКРЕАТИВНИОТ КОМПЛЕКС ИСТАТОВ ВО НОВ ДОЈРАН Е ЖИВОТНО ДЕЛО НА ГОЛЕМАТА ФУДБАЛСКА ЛЕГЕНДА И ПРЕТСТАВУВА ПОЗИТИВЕН ПРИМЕР ЗА ПРИДОБИВКИТЕ ОД СПОРТСКИОТ ТУРИЗАМ.

АНТОНИО ДОНЕВСКИ МОМЕНТАЛНО Е ВО МАЛТА И Е АНГАЖИРАН КАКО ПРОФЕСИОНАЛЕН ФУДБАЛСКИ ТРЕНЕР НА ГЕНЕРАЦИЈА U-15 ВО ФК „СИРЕНС“.

ТОЈ СО МНОГУ ЉУБОВ И ПОЧИТ ИМ РАСКАЖУВА ЗА СПОРТСКАТА ЛЕГЕНДА, БЛАГОЈ ИСТАТОВ, СО ПОТЕКЛО ОД СТРУМИЦА, ВЉУБЕНИК ВО ДОЈРАН И ИНВЕСТИТОР КОЈ ШТО ГО ПОДИГНА НИВОТО НА СПОРТСКИОТ ТУРИЗАМ

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип

Факултет за туризам и бизнис логистика

Насока - Гастрономија, исхрана и диететика

Предмет: Слободно време и алтернативен туризам

Дипломска работа

Тема: Улога и значење на Благој Истатов во развојот на спортскиот туризам

Ментор:
Проф. д-р Златко Јаковлев

Изработил:
Антонио Доневски
Индекс бр. 171059

Кадетите на „УГД студент“ ја освоија шампионската титула

Одбојкарите на „УГД студент“ во кадетска конкуренција ја освоија титулата во државното првенство. На финалниот турнир, кој се одржа во Струмица на 16 мај, беа најдобри во конкуренција на уште три екипи – „Мастерс волеј“ и „Јанта волеј“ од Скопје и „Весна Пробиштип“. Во полуфиналето, „УГД студент“ со 2:0 ја победи „Мастерс волеј“, а „Весна

Пробиштип“ со истиот резултат го елиминираше составот на „Јанта волеј“. Во финалниот натпревар, кадетите на УГД со 3:1 ги совладаа своите вршници од „Весна Пробиштип“. Со оваа титула во кадетска конкуренција штитските кадети остварија значаен континуитет, бидејќи истиот состав минатата година беше државен првак и во пионерска конкуренција.

Од обврски на одбојкарите на „УГД студент“ остана уште одигрувањето на четвртфиналниот натпревар во младинското првенство, во сабота (22 мај) во Скопје, со „Јанта волеј“. Инаку, сениорските екипи ги завршија своите настапи сезонава, мажите го освоија шестото, а девојките десеттото место.

ДОДЕЛЕНИ НАГРАДИТЕ НА НАЈДОБРИТЕ НА УГД СПОРТСКИТЕ ЛИГИ 2021

Универзитетскиот спортски и културен центар, под посебни протоколи и услови поради ковид пандемијата, по деветти пат ги организираше УГД Спортските лиги. Истите се започнаа во март, во рамките на одбележувањето на патрониот празник на Универзитетот, но поради ковид мерките, финалните натпревари се одржаа во текот на мај. Паралелно се одвиваа и УГД Фит предизвиците, како и едукативните вебинари иницирани од УСКЦ „Петок во пет“.

Студентите оваа година се натпреваруваа во следниве категории:

- Атлетска трка на 2 км (мажи и жени)
- Рекреативна велосипедска трка (мажи и жени)
- Пинг-понг (мажи и жени)
- Мал фудбал (мажи)
- Одбојка (мажи и жени)
- УГД ФИТ предизвици - 6 различни предизвици (онлајн настан).

Наградите на најдобрите во сите категории беа доделени на 10 јуни 2021 година од страна на проректорот за настава и претседател на УСКЦ проф. д-р Мишко Џидров. Наградите беа обезбедени од страна на Универзитетскиот спортски и културен центар.

Преку овие активности се потврди дека и во услови на пандемија можеме да бидеме активни и да го одржиме натпреварувачкиот и спортскиот дух.

Активностите на УСКЦ продолжуваат во слична насока, односно промоција на спортот, физичката активност и здравиот начин на живот во различни услови и форми и со една единствена цел - За активен и здрав УГД.

Еве ги најдобрите на УГД Спортските лиги 2021:

ОДБОЈКА - мажи

место Електротехнички факултет
место Факултет за информатика
место Факултет за медицински науки
ОДБОЈКА - жени

место ФТБЛ
место ФОН
место Земјоделски факултет
МАЛ ФУДБАЛ - мажи

место Земјоделски факултет
место Факултет за информатика
место Факултет за медицински науки
ПИНГ-ПОНГ - мажи

место Кристијан Ристов - ИФ
место Мики Митрев - ИФ
место Дарко Сенев - ЕТФ
ПИНГ-ПОНГ - жени

место Сара Стојанова - ФМН
место Марина Михајлова - ФОН
место Пепита Ристова
АТЛЕТИКА - мажи

место Трајче Горгиев - ИФ
место Мики Митрев - ИФ
место Кристијан Ристов - ИФ
АТЛЕТИКА - жени

место Марија Митева - ФМН
место Бојана Трајанова - ФТБЛ
место Елена Михајлова - ФОН
ФИТ ПРЕДИЗВИЦИ 2021 година

Подигање на трупот (стомачни) – жени

место Маја Јончевска - ФМН
место Марина Михајлова - ФОН
место Марија Митева - член на ОК УГД
Склекови – жени

место Наталија Угрева - член на ОК УГД
место Маја Јончевска - ФМН
место Бојана Трајанова – ФТБЛ
Поскоци со јаже

место Марија Кутуловска - ФМН
место Бојана Трајанова - ФТБЛ
место Сара Стојанова - ФМН
Поскоци на греда

место Сара Стојанова - ФМН
место Наталија Угрева - член на ОК УГД
место Марина Михајлова – ФОН
Одбивање на топка прсти/чекан – жени

место Пепита Ристова - член на ОК УГД
место Марија Митева - член на ОК УГД
место Елена Михајлова - ФОН
Одбивање на топка прсти/чекан – мажи

место Трајче Барбареев - член на ОК УГД
место Филип Трајанов - член на ОК УГД
место Никола Димитров – ЕФ
Склекови - мажи

место Никола Димитров - ЕФ
место Трајче Барбареев - член на ОК УГД
место Филип Трајанов - член на ОК УГД
Подигање на трупот (стомачни) – мажи

место Филип Трајанов - член на ОК УГД
место Никола Димитров - ЕФ
место Трајче Барбареев - член на ОК УГД

УНИВЕРЗИТЕТСКИ СПОРТСКИ ЦЕНТАР

www.ugd.edu.mk